- निस् 1) wegreden: श्रापुर्मा निर्वादिष्टम् VS. 8,17. 2) hinausreden, hinausschallen lassen: वार्च विषय् ह्रपंगी तामिता निर्वादिषम् AV. 4,6,2. 3) seinen Unmuth gegen Jmd (acc.) auslassen, Jmd schmähen MBu. 4,122. निर्वादिनिर्व देदेनम् 5,4618. med. 12,12361. Vgl. निर्वाद.
- म्रिभिनिस् aussagen in Beziehung auf (acc.): तत्रं वा एतद्क्रभि-निर्वदिति यत्पञ्चर्शम् Pankav. Br. 11,11,9. 23,7,2.
  - परा wegsprechen AV. 6,29,2. दिवसम् Lati. 3,11,3.
  - म्रीभेपा anreden Çat. Br. 11,5,1,6. Çanen. Br. 23,5.
- परि 1) sich auslassen, einen Ausspruch thun MBH. 12, 4446. bereden, besprechen, sich auslassen über (acc.): गा वाव ता तत्पर्यवद्ताम् TS. 1,7,2,2. तद्दित पर्यदितमिव ÇAT. BB. 3,1,2,2. ÇÂÑKH. BB. 6, 4. प्र- जापतिम् PANÉAV. BB. 4,9,14. श्राद्तिपम्व ते परि वद्ति सर्वे AV. 10,8, 17. 12,4,49. 2) sich nachtheilig über Jmd auslassen, Jmd tadeln Spr. 134. MBH. 12,4869. 13,4992. med. 3,14686.5,1338. Vgl. परिवाद fgg.
- 又 1) heraussagen, reden, sprechen; aussagen, ansagen, verkünden: प्रवरता श्रेष्ठ: HARIV. 5927. 7036. R. 3, 22, 37. विश्रब्धम् 4, 8, 16. 34, 10. 63, 28. 5, 60, 15. Buag. P. 4, 17, 21. 7, 2, 58. Pankat. 143, 21. sprechen zu Imd (acc.) Buatt. 7, 24. die Stimme ertönen lassen (von Thieren und Vögeln): एष रात्युक्का कृष्टः — प्रवरन्मन्मयाविष्टः स्वकात्ता-मन्तिष्ठति R. 3,79,12. VARAH. BRH. S. 28,17. (श्राप): श्रप्रवर्त्य: geräuschlos Âçv. Grus. 2,7,7. मर्लम् RV. 1,40, 5. 7, 33, 14. वार्च: 101, ा 103,1. 9,97,8. 10,94,1. पुरा वाचः प्रविदितानिविपेत् (vgl. P. 3, 4, 16, Sch.) TS. 2,2,9,5. AIT. BR. 2,15. ÇAT. BR. 7,4,2,38. KÂTJ. ÇR. 9,1,10. सत्यं वचा यत्प्रवद्ति विप्राः R. 5,28,3. मृषोखम् Baarr. 5,60. त्वया प्रा-रितं वच: Harry. 15793. म्रतिवादं न प्रवदेतु MBH. 5,1270. शिवाश्चाप्य-शिवा वाचः प्रवदत्ति मक्तास्वनाः R. 6,16,11. श्रयवंषो या (ब्रुक्तविद्यां) प्र-बरेत ब्रह्मा Munp. Up. 1, 1, 2. ब्रह्म न प्रावदत्कश्चित् R. Gonn. 2, 45, 4. 109,30. 6,102,34. Выль. Р. 1,9,29. तस्यास्तित्प्रयाख्यानं प्रवदस्व мвн. 3,2910. प्रवद्वर्जुने संख्यम् ४,2545. यहमै यावीणः प्रवर्दति नृम्णम् AV.4, 24, 3. 12, 3, 15. 18. प्राप्त समर्ग समयं प्रवदेत् VARAH. BRH. S. 47, 26. 93, 11. 96,1. प्रकेष कर्करे लग्ने वाक्पताविन्डना सक् । प्राध्यमाने (= उदयं गच्छ-ति सित Comm.; vgl. West. u. इ mit प्राद्) R. 1,19,3. aussagen so v. a. annehmen, statuiren: जन्मिन्शिधं प्रवद्ति यस्य Çvetâçv. Up. 3,21. Spr. 2843. ये ऽ ट्याङ्गनानां प्रवद्ति देखान् VARAH. BRH. S. 74,5. — 2) bezeichnen als, erklären für, nennen: एतन्मांमस्य मांमलं प्रवद्ति M. 5,55. सां-ख्यपेगि। प्रयावालाः प्रवद्ति न पिएउताः Baac. 5,4. MBa. 3,5012. 8146. 15641. R. 5, 52, 18. प्रवदित भरतस्ता नायिका विप्रलब्धाम् Comm. zu Gir. 7,2. Çaur. 43. Kar. 1 aus Kaç. zu P. 7,2,10. Spr. 1771. 2273. 2295. 2377. 3957. 4923. VARAH. BRH. S. 15, 29. 68, 114. 88, 32. BHAG. P. 3, 25, 31. Pankan. 1,1,44. — Vgl. प्रवर् fgg., प्रवार, प्रवारिन. — caus. ertönen tassen, spielen (ein musikalisches Instrument): वीपाम् Çanku. Çr. 17, 14,8. प्रवादितेश वादित्रै: MBn. 1,5329. 5356. 5460. 4,1164. 5,3350. 7, 80. 3905. HARIV. 4725. MARK. P. 106, 61. Verz. d. Oxf. H. 32, b, 14. ohne Ergänzung musiciren: प्रवादयिद्गर्गन्धर्वै: Harry. 12006. गन्धर्वान् — स्-प्रवादितान् schön musicirend 11792. st. शङ्काश्च मृदङ्गाश्च प्रवास्ति MBs. 12,1899 ist wohl शङ्काश्च मृदङ्गाश्च प्र° zu lesen. — Vgl. प्रवादका
- म्रनुप्र 1) nachsprechen: वाचं प्रादितामनुप्रवदत्ति Air. Ba. 2, 15. Ts. 2, 2, 9, 5. 2) aussagen über: तामेता ऋचा ऽन्प्रवद्ति Nia. 10, 20.

- caus. nachher ertönen lassen: नीणाम् Çıñku. Ça. 17,14,8.
- उपत्र mit der Stimme einfallen AV. 4, 15, 14.
- विप्र act. med. sich gegenseitig widersprechen: विप्रवद्ते सावत्स-राः, माङ्गताः P. 1,3,50, Sch. Vop. 23,42. Внатт. 8,30.
- संप्र laut aussprechen: पुरा वाग्न्य: संप्रविद्ती: Pankav. Br. 21, 3, 5. gemeinschaftlich die Stimme ertönen lassen: संप्रवद्ति कुक्कुटा: Ind. St. 8,418. P. 1,3,48, Sch. Vop. 23,41. med. sich unterhalten: संप्रवद्ते ब्राह्मणा: ebend. संप्रवद्मानाङ्गनात् Brati. 8,28.
- प्रति 1) zu Jmd (acc.) reden: शिर्: प्रति वामश्यं वदत् RV. 1,119, 9. 8,45,5. मणुकी मा प्रति वदतः Кацс. 96. 2) antworten MBн. 13, 1452. Катная. 88,59. Råća-Tar. 3,1. Daçak. 63,5. mit acc. der Person Ragh. 3,64. Катная. 14,85. 25,102. Внатт. 2,28. राज्ञा च प्रत्यवादि सः 15,9. इति प्रत्यृद्ता (zurückweisen Comm.) याम्या ह्ताः Внас. Р. 6,2. 21. 3) nachsprechen, wiederholen: स चापि तत्प्रत्यवद्ख्योक्तम् Катнор. 1,15. МВн. 5,4635. Vgl. प्रतिवाद् fg. intens. partic. प्रतिवादत् widerredend Ait. Br. 2,3.
- वि 1) act. Etwas widerreden: यस्ते क्वं विवरत AV. 3,3,6. तुद्र-भयं ट्युद्तिम् strittig Çanku. Br. 19, 2. — 2) sich mit Jmd in Wortstreit einlassen über (loc.); med. P. 1, 3, 47, Sch. Vop. 23, 41. TBR. 2, 3, 5, 5. ÇAT. BR. 1, 3, 4, 27. 8, 6, 3, 3. 10, 1, 4, 10. 14, 8, 15, 5. ख्रकं श्रेयसे 9, 2,7. Kuând. Up. 5, 1, 6. Kaush. Up. 2, 14. 包河 M. 3,159. MBs. 13, 4277. म्रसातिकेष् त्वर्थेष् मिद्या विवदमान्याः M. 8, 109. 252. 9, 191. 250. तस्या निमित्तम् R. 3, 67, 10. fg. Spr. 3068. Kathas. 24, 183. 45, 103. Вийс. Р. 9, 14, 11. Verz. d. Охб. Н. 50, а, 4. 156, а, 29. Вилтт. 8, 28. Pankar. 96, 25 (विवद o zu lesen). 100, 25. II, 10. यस्मात्स्वियं (acc. st. Іос.) विवद्धं सभापाम् мви. 2, 2396. परस्परं विवद्मानानामपि धर्मशा-स्त्राणाम् sich gegenseitig widersprechend Hir. 19, 21. कत्ये विवरमाने strittig R. Gonn. 2,79,9. Häufig auch act.: मिथा विवर्ता नृणाम् M. 8, 178. 263. 390. MBH. 3,12695. R. GORB. 2,109,57. शतं द्यान विवर्दि-ति प्राज्ञस्य लत्तपाम् Spr. 2935. 2938. Bulg. P. 5,14,38. Verz. d. Oxf. H. 100, b, No. 156. 156, a, 30. इत्थं चारुमक्मिकया तयार्विवदता: Pankat. 183,6. शरीरमापदश्चापि विवदत्यिविद्धिसत: MBB. 12,9479. sich in Streit einlassen mit, mit acc. der Person: न च तान्विवदेद्वीमानाक्रष्टश्चापि तैः सदा Mark. P. 34,93. विविदिता: im Streite liegend: राज्यकेता: MBH. 13, 556. — 3) sich unterhalten: एवं विवदतास्तत्र कृष्णनार्द्या: HARIV. 10481. - 4) die Stimme ertönen lassen: व्हुष्टा विवदमानश्च काेकिला मामिवा-क्ष्यत् R. 3,79,10. — Vgl.विवाद. — caus. einen Process einleiten, die Gerichtsverhandlung beginnen (antworten lassen St.) Jågn. 2,12. — intens. die Stimme laut, wiederholt erschallen lassen: य इन्द्रं इव देवेषु गी-घेति विवावंदत् (ऋषभः) AV. 9,4,11.
- सम् 1) zusammen sagen: श्रय क्राग्नप: समृदिरे Kuand. Up. 4, 10, 4. sich unterreden mit (instr.), sich bereden über (loc.); med.: इन्ह्र वं मुक्कि: सं वंदस्व RV. 1,170,5. उत स्वपा तुन्वाई सं वंदे तत् 7,86,2. स्विन क्रातुना mit sich zu Rathe gehen 10,31,2. AV. 6,109,2. 11,4,6. सावित्र TBR. 3,10,9,5. TS. 2,5,4,5. इन्ह्राग्नी उ क्वितत्समूदाते Çat. BR. 5, 2,4,11. 1,1,4,14. 3,1,4,10. 8,4,4,4. कुमार जातं संवद्त उप वे प्रश्रूषते man sagt zu einander von dem Kinde: es lauscht Air. BR. 3,2. NIR. 11, 28. गृहपतेरिचार्रायो: संवद्ते Çat. BR. 4,6,8,13. 14,7,4,1. मा मैतिस्मि-